

Wegzenden naar het Oosterland

door: Kris Tavernier

Genesis 25:1-11

Van het Oosten naar het Westen

Toen de Heer Jezus geboren werd, was er een 'wegwijzer' onder de hemelichamen. Er waren wijzen die 'zijn ster in het oosten (!) hadden gezien' (Matt. 2:2). De wijzen zijn van het oosten naar het westen getrokken om Hem hulde te brengen, want daar was Hij te vinden.

Ook Abraham (toen nog Abram) maakte dezelfde beweging in zijn leven. Hij was afkomstig uit Ur der Chaldeeën (Gen. 11:28, 31). Hij moest daar weggaan en gaan wonen in het land dat God hem wijzen zou (Gen. 12:1, vgl. 11:31). Uiteindelijk ging hij wonen te Mamre, bij Hebron (Gen. 13:18), hoewel hij ook in Berseba heeft gewoond (Gen. 22:19). We lezen dat hij en zijn vrouw Sara bij Mamre begraven zijn (Gen. 23:19, 25:9-10). Als je op een geografische kaart Ur en Berseba met elkaar verbindt krijg je een quasi horizontale lijn. Alleen ligt Ur in het oosten en Berseba in het westen. Hij trok dus ook van oost naar west.

Van het Westen naar het Oosten

In de Bijbel is sprake van mensen die de omgekeerde beweging gemaakt hebben, van west naar oost. De eersten die dat gedaan hebben zijn Adam en Eva. De poort tot de hof van Eden stond blijkbaar in het oosten, want daar kwam een 'poortwachter' te staan (Gen. 3:24). Adam en Eva zijn van binnen in de hof, oostwaarts, naar buiten de hof gegaan. De hof van Eden was werkelijk een plaats van gemeenschap tussen God en de mens. In de avondkoelte wandelde de Here God in de hof (3:8). Blijkbaar was Hij gewoon om daar samen met de mens te wandelen. God riep hem immers tot Zich (3:9), blijkbaar verwonderd dat de mens zo lang verborgen bleef.

Hun zoon Kaïn brengt het er niet beter vanaf. Nadat hij Abel heeft doodgeslagen spreekt God hem daarover aan (Gen. 4:9-12). Kaïn blijkt niet echt onder de indruk te zijn van het feit dat de Here hem zo rechtstreeks aanspreekt. Ofwel had hij eerder al rechtstreekse gesprekken met God gevoerd (vóór vs. 6), ofwel was hij op de hoogte van deze mogelijkheid. Hoe dan ook, de boodschap maakte wél indruk op Kaïn met het gevolg dat hij wegtrok naar het land Nod, ten oosten

van Eden (vs. 16). Zeer treffend staat er: 'bij de Heer vandaan' (vgl. ook vs. 14: 'ik mag U niet meer onder ogen komen').

De mens gaat van kwaad tot erger. Ná de zondvloed heeft de mens nog altijd zijn lesje niet geleerd. Opnieuw trekken zij in oostelijke richting (Gen. 11:2). Daar willen ze hun goddeloze voornemen ten uitvoer brengen: 'Laten we een stad bouwen met een toren die tot in de hemel reikt' (vs. 4). Met andere woorden: ze willen zelf de weg naar de hemel maken, *zonder God*. De hoogmoed speelt hen parten: 'Laten wij ons een naam maken'. Ze hebben geen oog voor de naam van de Heer, ze willen zichzelf een naam maken. Ten slotte zijn ze ongehoorzaam en willen ze samenklitten om niet over de hele aarde verspreid te raken, dit tegenover Gods bevel in Genesis 9:1.

Ook Lot trekt oostwaarts nadat hij scheidt van Abraham (Gen. 13:10-13). Lot beziet de oostelijke landstreek als 'de tuin van de Heer', het leek hem zijn aards paradijs. Bovendien als 'het land Egypte', dat getypeerd kan worden als 'voorspoed zonder God'. De bevolking waar hij zich onder mengde was echter 'slecht, ze zondigden zwaar tegen de Heer'. Het vervolg van Lots leven is een voorbeeld van *hoe het niet moet* als gelovige.

We mogen uit deze verzen wel concluderen dat het oosten niet de goede richting is om naartoe te gaan. Het is niet de richting waar God te vinden is. In deze vier voorbeelden trekken mensen oostwaarts. De eersten verlaten de plaats van gemeenschap. Kaïn gaat weg van het aangezicht des Heren, de mensen na de vloed willen een goddeloos (= zonder God) plan tot uitvoer brengen, en Lot kiest ook de weg zonder God naar de plaats waar de ongerechtigheid zo ernstig is dat ze tot God roept (Gen. 18:20-21).

Wegzenden naar het Oosterland

In Genesis 25 vinden we het levenseinde van Abraham. In vers 1 lezen we echter eerst nog dat hij een vrouw huwt, nl. Keturah. Sara was inmiddels gestorven (Gen. 23:1, 24:67). Bij deze vrouw verwekt hij zes zonen (vs. 2-4). We kunnen ons zeer de vraag stellen of dit wel verstandig was van Abraham. Denken we bijvoorbeeld maar aan het gebeuren in Numeri 25, waar het volk tot

afgoderij komt door het contact met de Midjanieten (vs. 15), het nageslacht van een van die zonen. Als gevolg daarvan sterven vierentwintigduizend mensen (vs. 9).

In Genesis 25:5-6 staat iets opmerkelijks. 'Abraham gaf alles wat hij bezat aan Isaak'. De anderen krijgen enkel wat geschenken en worden weggezonden, oostwaarts, naar een streek in het oosten (het 'Oosterland'). Alleen de zoon der belofte (Gen. 17:16, 19, 21; 18:10), geboren uit Sara, krijgt de erfenis. Van alle andere zonen lezen we dat ze niet op die plaats blijven wonen (Gen. 25:6, 12-18: Ismaëls nageslacht). Er is geen plaats voor hen in het Beloofde Land, want het is beloofd aan Isaak (Deut. 34:4).

Laten we ons leven nu maar eens bekijken als een stuk land dat God ons gegeven heeft. Zijn er op dat land 'bewoners' die daar niet thuishoren? Mensen en relaties: slechte contacten, vooral de jeugd kan hier veel last van hebben. Dingen en andere 'bewoners': collecties, auto, ...? Nog andere 'bewoners': hobby's,

verenigingen, ambities, ...? Deze dingen zijn niet automatisch anti-God (als ze onze relatie met God niet verstoren), maar kunnen het wel zijn of worden. Soms zijn het slechts (schijnbaar) zeer kleine dingen. Toch kunnen ze anti-God zijn en dan hebben al deze invloeden (en alle andere wereldsgezinde invloeden) eenzelfde doel, al dan niet bewust (hoewel de satan ze wel bewust gebruikt!): ze voeren oostwaarts, weg van God, de verkeerde richting uit. Israël moest de Midjanieten behandelen als vijanden en hen doden, vanwege hun vijandschap en listen (Num. 25:16-17). Ook in ons leven moeten we de vijanden opsporen en ontmaskeren. Alles wat ons wegtrekt van God en Christus en de gemeenschap met God, moeten wij beschouwen als vijanden. Ze zijn dan immers ook tegenstanders! Ze kunnen ons door listen, soms zelfs met een christelijk sausje, sluw aanvallen en onze relatie met God in gevaar brengen. Dus wegzenden, naar het Oosterland, daar horen ze thuis, ze zijn anti-God.

KT 03-02-2007

© Oude Sporen 2007